

Логор Црвени Крст

У непосредној близини железничке станице “Црвени крст” у Нишу, у зградама које су до окупације служиле као војни магацин, током Другог светског рата био је смештен концентрациони логор. Био је то један од најозлоглашенијих и највећих логора у Србији. Кроз њега је током четворогодишњег постојања прошло преко 35.000 родољуба и симпатизера НОП-а, заробљених партизана, Рома, Јевреја. Посебно је познат по бекству 105 затвореника у партизане 12. фебруара 1942. године. У одмазди после бекства, за 11 погинулих немачких војника стрељано је 1.100 родољуба. Организовано бекство логораша био је јединствени догађај у поробљеној Европи.

Зграде логора сачувале су аутентични изглед, обележене су спомен-обележјима и претворене у меморијални музеј “12. фебруар” 1969. године. До бекства логор је био опасан бодљикавом жицом, а после бекства је цели комплекс ограђен зидом. Логор се састоји од централне зграде затвора, три помоћне зграде, четири стражарске кућице, две куле осматрачнице и два торња. Централна логорска зграда има два спрата и поткровље на ком се налазило 20 самица. Конзерваторско-рестаураторски радови су изведени 1979. и 2004. године.

Комплекс некадашњег концентрационог логора “Црвени крст” у Нишу утврђен је за споменик културе од изузетног значаја за Републику Србију одлуком Извршног већа СР Србије из 1979. године (“Службени гласник СР Србије”, бр. 14/79). у Централни регистар непокретних културних добара уписан је под редним бројем СК 240.